

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Norwegii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji,

podpisana w Warszawie dnia 5 czerwca 1990 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

**PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 5 czerwca 1990 r. została podpisana w Warszawie Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Norwegii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Norwegii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Królestwa Norwegii,
dążąc do rozwinięcia współpracy gospodarczej między obu Państwami, z których każde zwane jest dalej „Umawiającą się Stroną”,

troszcząc się o udzielenie poparcia i stworzenie korzystnych warunków dla inwestycji dokonywanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony na zasadzie równości i wzajemnej korzyści,

świadome, że popieranie i wzajemna ochrona inwestycji, zgodne z niniejszą umową, będą pobudzać inicjatywę w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1 Definicje

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Określenie „inwestycja” oznacza wszelkie mienie, a w szczególności, choć nie wyłącznie:

- (i) ruchomości i nieruchomości oraz wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak hipoteka, zastaw, prawo zatrzymania i podobne prawa;
- (ii) udziały, obligacje lub wszelkie inne formy uczestnictwa w spółkach;
- (iii) roszczenia pieniężne, które zostały wykorzystane dla stworzenia wartości finansowej, lub roszczenia o wszelkie świadczenia wynikające z umowy, mające wartość gospodarczą;
- (iv) prawa własności przemysłowej i intelektualnej, takie jak technologie, know-how, znaki handlowe i goodwill;
- (v) koncesje gospodarcze mające wartość finansową, które są wymagane dla prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z prawem odnośnej Umawiającej się Strony, przyznane przez prawo, decyzją administracyjną lub umowę, włączając koncesje na poszukiwanie, uprawianie, wydobywanie i eksploatację zasobów naturalnych.

2. Określenie „przychody” oznacza legalne kwoty uzyskane z inwestycji, takie jak zysk, odsetki, należności licencyjne, opłaty, dywidendy i inny legalny dochód otrzymany z inwestycji.

3. Określenie „inwestor” oznacza w odniesieniu do każdej Umawiającej się Strony:

- a) osobę fizyczną, która jest obywatelem Umawiającej się Strony zgodnie z jej prawem;
- b) każdą spółkę, firmę, organizację lub stowarzyszenie inkorporowane lub utworzone zgodnie z obowiązującym prawem tej Umawiającej się Strony, z siedzibą na jej terytorium.

4. Określenie „terytorium” oznacza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i terytorium Królestwa Norwegii, jak również morze terytorialne i szelf kontynentalny, nad którym odnośne Państwo sprawuje, zgodnie z prawem międzynarodowym, suwerenne prawa w celu eksploracji i eksploatacji zasobów naturalnych na tych obszarach.

Artykuł 2 Zastosowanie niniejszej umowy

Niniejsza umowa ma zastosowanie do inwestycji dokonanych zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony po dniu 1 stycznia 1975 r. na jej terytorium.

Artykuł 3 Popieranie i ochrona inwestycji

Każda Umawiająca się Strona będzie promować i popierać na swoim terytorium inwestycje dokonane przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, będzie przyjmować takie inwestycje zgodnie ze swoim ustawodawstwem oraz zapewni im właściwe i godziwe traktowanie oraz ochronę. Inwestycje takie będą zgodne z celami narodowymi i będą traktowane zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, na której terytorium zostały one dokonane.

Artykuł 4 Klauzula największego uprzywilejowania

1. Inwestycje dokonane przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, jak również przychody z nich, będą traktowane nie mniej korzystnie niż inwestycje dokonane przez inwestorów z jakiegokolwiek państwa trzeciego.

2. Niezależnie od postanowień paragrafu 1 niniejszego artykułu Umawiająca się Strona:

- a) która zawarła umowę dotyczącą utworzenia unii celnej, wspólnego rynku, strefy wolnego handlu lub
- b) która zawarła wielostronne porozumienie o współpracy gospodarczej w dziedzinie wzajemnej pomocy gospodarczej,

ma prawo przyznać bardziej korzystne traktowanie inwestycjom dokonywanym przez inwestora z państwa lub państw, które są również stronami wyżej wymienionych umów, lub dokonywanym przez inwestorów z niektórymi z tych państw.

3. Traktowanie przyznane zgodnie z paragrafem 1 niniejszego artykułu nie będzie miało zastosowania do żadnych korzyści przysługujących inwestorom z państwa trzeciego z tytułu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych umów regulujących kwestie opodatkowania lub przepisów wewnętrznych dotyczących opodatkowania.

Artykuł 5 Odszkodowanie za straty

Inwestorzy każdej Umawiającej się Strony, których inwestycje doznały uszczerbku na terytorium drugiej Umawiającej się Strony z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, stanu wyjątkowego lub innych podobnych wydarzeń, będą traktowani nie mniej korzystnie niż inwestorzy z któregośkolwiek państwa trzeciego odnośnie do odtworzenia, odszkodowania, kompensaty lub innego wymiernego wynagrodzenia. Ewentualne płatności będą podlegały wolnemu transferowi.

Artykuł 6 Wyłączenie

1. Inwestycje dokonane przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony nie mogą podlegać wyłączeniu, nacjonalizacji ani nie będą poddane środkom wywołującym ten sam skutek (wszystkie takie środki zwane są dalej „wyłączeniem”), chyba że zostaną spełnione następujące warunki:

- (i) wyłączenie zostanie dokonane w interesie publicznym i zgodnie z wewnętrzną procedurą prawną;
- (ii) nie będzie ono dyskryminacyjne;
- (iii) zostanie dokonane jedynie za odszkodowaniem.

2. Odszkodowanie takie będzie odpowiadało wartości rynkowej inwestycji bezpośrednio przed datą wyłączenia i będzie płatne bez zbędnej zwłoki w okresie normalnie potrzebnym dla dokonania formalności związanych z transferem, w każdym razie nie przekraczającym trzech miesięcy. Odszkodowanie obejmować będzie odsetki, naliczane od pierwszego dnia po upływie wyżej wymaganego okresu do daty płatności, według stopy procentowej opartej na LIBOR, liczonej dla właściwej waluty i odpowiedniego okresu.

Artykuł 7 Transfery

1. Każda Umawiająca się Strona zagwarantuje, zgodnie i w zakresie dopuszczonym przez jej ustawodawstwo, inwestorom drugiej Umawiającej się Strony, w odniesieniu do ich inwestycji, bez zbędnej zwłoki transfer:

- (i) przychodów, należności licencyjnych i innego dochodu pochodzącego z inwestycji;
- (ii) wpływów z całkowitej lub częściowej likwidacji lub podziału inwestycji;
- (iii) kwot pochodzących ze spłaty pożyczek związanych z inwestycją i należnych odsetek;
- (iv) kapitału i sum dodatkowych na utrzymanie lub powiększenie inwestycji;
- (v) sum przeznaczonych na pokrycie wydatków związanych z zarządzaniem inwestycją;
- (vi) wynagrodzeń obywateli drugiej Umawiającej się Strony zatrudnionych w ramach inwestycji.

2. Transfery waluty, stosownie do paragrafu 1 niniejszego artykułu, będą dokonywane bez zbędnej zwłoki w walucie wymiennej, w której dokonano inwestycji, lub w jakiegokolwiek walucie wymiennej uzgodnionej z inwestorem po oficjalnym kursie wymiany obowiązującym w dniu transferu.

Artykuł 8 Subrogacja

1. Umawiająca się Strona, która dokona płatności na rzecz jej własnych inwestorów z tytułu gwarancji udzielonej w odniesieniu do inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, jest uprawniona, z tytułu subrogacji, do korzystania z praw i roszczeń tego inwestora i przejmie zobowiązania dotyczące inwestycji, włączając podatki i inne ciężary publiczne należne od inwestora. Subrogacja praw i zobowiązań ubezpieczonego inwestora rozciąga się również na prawo do transferu zgodnie z artykułem 7. Umawiająca się Strona, która dokonuje płatności, nie może uzyskać praw do dochodzenia zobowiązań większych niż te, które przysługiwały ubezpieczonemu inwestorowi.

2. W razie gdy Umawiająca się Strona, która dokonała płatności na rzecz swoich inwestorów, przejmuje wszystkie prawa i roszczenia inwestora, inwestor nie może dochodzić tych praw i roszczeń wobec drugiej Umawiającej się Strony, chyba że jest do tego upoważniony w imieniu drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 9

Spory między Umawiającymi się Stronami

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy powinny być, w miarę możliwości, rozstrzygane w drodze negocjacji między Umawiającymi się Stronami.

2. Jeżeli spór między Umawiającymi się Stronami nie może być rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia negocjacji, zostanie on na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony przedłożony do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu.

3. Taki trybunał arbitrażowy będzie powoływany dla każdej indywidualnej sprawy w następujący sposób: W ciągu trzech miesięcy od otrzymania wniosku arbitrażowego każ-

da Umawiająca się Strona wyznaczy jednego członka trybunału. Ci dwaj członkowie wybiorą następnie obywatela państwa trzeciego, który po zaaprobowaniu przez Umawiającą się Stronę zostanie mianowany przewodniczącym trybunału. Przewodniczący zostanie wyznaczony w ciągu pięciu miesięcy od daty, w której jedna z Umawiających się Stron poinformuje drugą Umawiającą się Stronę o żądaniu przedłożenia sporu pod rozstrzygnięcie trybunału arbitrażowego.

4. Jeżeli w określonych w paragrafie 3 niniejszego artykułu terminach nie zostaną dokonane niezbędne nominacje, każda Umawiająca się Strona może, w przypadku braku innego uzgodnienia, zwrócić się do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie wszelkich niezbędnych nominacji. Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem którejkolwiek Umawiającej się Strony lub jeżeli z innych przyczyn nie może wypełnić powyższej funkcji, o dokonanie niezbędnych nominacji zostanie poproszony Wiceprzewodniczący. Jeżeli Wiceprzewodniczący jest obywatelem którejkolwiek Umawiającej się Strony lub jeżeli on również nie może wypełnić powyższej funkcji, o dokonanie niezbędnych nominacji zostanie poproszony najstarszy rangą członek Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej Umawiającej się Strony.

5. Trybunał arbitrażowy ustala swój tryb postępowania. Trybunał orzeka na podstawie postanowień niniejszej umowy oraz ogólnych zasad i norm prawa międzynarodowego. Trybunał na żądanie którejkolwiek z Umawiających się Stron sporządza uzasadnienie orzeczenia. Trybunał arbitrażowy orzeka większością głosów. Orzeczenie to jest ostateczne i wiążące dla obu Umawiających się Stron.

6. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty udziału wyznaczonego przez siebie arbitra i swojego zastępstwa procesowego; koszt udziału przewodniczącego i pozostałe koszty ponoszą Umawiające się Strony w częściach równych. Trybunał arbitrażowy może jednak w orzeczeniu ustalić większy udział w kosztach jednej z Umawiających się Stron i orzeczenie to będzie wiążące dla obu Umawiających się Stron.

Artykuł 10

Spory między Umawiającą się Stroną a inwestorem

1. Spory między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony dotyczące zobowiązania drugiej Umawiającej się Strony według artykułu 6 niniejszej umowy odnośnie do inwestycji tego inwestora, które nie zostały polubownie rozstrzygnięte w ciągu sześciu miesięcy od daty pisemnego zawiadomienia o roszczeniu, będą na życzenie każdej ze stron sporu poddane pod rozstrzygnięcie międzynarodowego trybunału arbitrażowego ad hoc.

2. Międzynarodowy trybunał arbitrażowy ad hoc będzie powoływany dla każdej indywidualnej sprawy w następujący sposób: W ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosku arbitrażowego każda strona sporu wyznaczy jednego członka trybunału. Ci dwaj członkowie wybiorą następnie wspólnie w ciągu dwóch miesięcy przewodniczącego trybunału, który nie będzie obywatelem żadnej z Umawiających się Stron. Każda ze stron sporu może, w braku innego uzgodnienia, poprosić Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie wszelkich niezbędnych nominacji. Trybunał ustali swój tryb postępowania, stosując Reguły Arbitrażowe Komisji Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego

(UNCITRAL) z dnia 15 grudnia 1976 r. Trybunał orzeka większością głosów. Trybunał orzeka na podstawie postanowień niniejszej umowy, jak również ogólnych zasad i norm prawa międzynarodowego. Orzeczenie jest ostateczne, wiążące i podlega wykonaniu zgodnie z ustawodawstwem wewnętrznym. Każda Umawiająca się Strona zapewni uznanie i wykonanie orzeczenia arbitrażowego zgodnie z odpowiednimi postanowieniami swojego ustawodawstwa.

3. Każda strona ponosi koszty udziału wyznaczonego przez siebie arbitra w postępowaniu arbitrażowym. Koszty udziału przewodniczącego ponoszą obie strony w częściach równych. Trybunał arbitrażowy może jednak w orzeczeniu ustalić inny udział stron w kosztach i orzeczenie takie będzie wiążące dla obu stron.

Artykuł 11

Konsultacje

Przedstawiciele Umawiających się Stron będą w razie potrzeby spotykać się w celu oceny stanu realizacji niniejszej umowy. Spotkania te będą się odbywać na wniosek jednej z Umawiających się Stron w miejscu i czasie uzgodnionym w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 12

Wejście w życie

Każda z Umawiających się Stron notyfikuje drugiej Umawiającej się Stronie o zakończeniu procedury wymaga-

nej przez jej prawo dla wejścia w życie niniejszej umowy. Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia dokonania drugiej notyfikacji.

Artykuł 13

Czas obowiązywania i wypowiedzenia

1. Umowa niniejsza zawarta jest na okres piętnastu lat i po upływie tego terminu pozostanie nadal w mocy, chyba że zostanie ona wypowiedziana przez jedną z Umawiających się Stron w drodze pisemnej notyfikacji; w takim przypadku utraci ona moc po upływie jednego roku od dnia otrzymania wypowiedzenia przez drugą Umawiającą się Stronę:

2. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wygaśnięcia niniejszej umowy postanowienia artykułów od 1 do 11 pozostają w mocy na dalszy okres dziesięciu lat od tej daty.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni przez swoje Rządy, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w Warszawie dnia 5 czerwca 1990 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, norweskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc.

W razie rozbieżności przy ich interpretacji, tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
J. Napiórkowski

Za Rząd
Królestwa Norwegii
K. Eide

Po zaznajomieniu się z powyższą umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 24 sierpnia 1990 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *W. Jaruzelski*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Makarczyk*